

Secundus de anima.

Ac quia quilibet talis forma habet pro proprio perfectibili totum corpus organicum: ergo nulla pars eius potest esse in parte non organica adequate. Item tunc pars equi abscisa per aliquod tempus posset vivere sicut pars animalis anulosa.

¶ Notandum preterea quod licet albertus hic videatur dicere quod anima sit tantum in corde et non in aliis partibus. Tamen. San. Tho. in. 1. d. 8. q. 5. ar. 3. dicit quod secundum augustinum anima est tota in qualibet parte corporis. Et idem dicit albertus. Nisi enim in qualibet parte materie esset anima tunc alie partes essent sine forma quod est impossibile.

¶ Contra hec arguitur. Tunc quilibet pars integralis hominis esset homo: quia componitur ex materia et forma rationali. Item octavo phil. dictum est quod substantia spiritualis non est alicubi nisi per operationem: sed anima est substantia spiritualis: ergo quando non operatur actu in qualibet sequitur quod tunc non sit in qualibet parte.

¶ Secundo arguitur contra distinctionem totalitatis: quia nulla forma habet partes essentielles: ergo non est totum totalitate essentiali: nam sicut de ratione totius est habere partes ut patet in toto quantitati: ita de ratione totius essentialis est habere partes essentielles et ideo nichil valet dicere quod forma totalitate essentiali vel essentiali est in qualibet parte quia forma non est hoc modo totum: sed pars essentiali et ideo distinctio de toto non est ad propositum. Item si albedo totalitate quantitatiua non est in qualibet parte: ergo nec totalitate essentiali. Patet consequentia: quia bene sequitur hec pars quantitatiua albedinis non est in qualibet parte. et hec pars quantitatiua est essentia albedinis vel est essentialiter albedo: ergo essentia albedinis non est in qualibet parte: si extenditur secundum superficiem cui inest alias idem esset in diversis subiectis scilicet eadem essentia albedinis post divisionem superficiem.

¶ Tertio anima est eiusdem virtutis ubicumque sit ergo totalitate virtutis est in qualibet parte quod est falsum: quia secundum Iheronimum principale hominis non est in cerebro ut dicit plato: sed in corde secundum christum. antecedens patet quia nichil virtutis accrescit sibi et si in qualibet parte esset dispositio tunc per quamlibet partem videret absque additione alterius virtutis. Item tunc idem moveretur motibus contrariis ut si una manus fortis descendat et altera ascendat tunc in anima que est in istis duabus manibus sunt motus ascensus et descensus. Forte dicitur quod hoc est per accidens. Contra sic etiam posset dici quod aliquid est simul calidissimum et frigidissimum dicendo quod hoc est per accidens sicut in eodem ponitur motus sursum et deorsum per accidens.

¶ Quarto tunc aliquid continue accederet ad aliud quod punctum a quo tamen magis incipit distare ut si fortis secundum unum digitum accedat ad partem et secundum alium recedat. Item tunc aliquid distaret a seipso: quia pes distat a capite: ergo et anima que est in eo.

¶ Quinto ubicumque est aliquod subiectum ibi est quodlibet accidens eius: sed non in qualibet parte est potentia visiva que radicitur in anima: ergo nec anima. Item destructo toto digito non destruitur anima: quod anima non est tota in digito: quia extra totum nichil est sumere et sic non esset in capite.

¶ Sexto phil. dicit in. 8. phil. quod motor celi oportet quod

sit in centro vel in aliquo signo circumferentie: quia hec duo sunt principia in motu circulari et ostendit quod non potest esse in centro: sed in circumferentie: quia quanto alius qua sunt propinquiora circumferentie et remotiora a centro tantum sunt velocioris motus: ergo a simili oportet quod motus anime sit in illa parte animalis in qua precipue apparet motus. Nec autem est cor: ergo anima est tantum in corde. Item intelligere ad aliquam partem anime pertinet: sed intelligere non est in aliqua parte corporis. Non ergo tota est in qualibet parte corporis.

¶ Septimo sicut homo et animal est quoddam totum ex diversis partibus consistens ita et domus: sed forma domus non est in qualibet parte domus: sed in tota: ergo et anima que est forma animalis non est tota in qualibet parte corporis: sed in toto. Item anima dat esse corpori in quantum est forma eius. Est autem forma eius secundum suam essentiam que simplex est: ergo per suam essentiam dat esse corpori. Sed ab uno non est naturaliter nisi unus. Si igitur sit in qualibet parte corporis sicut forma sequeretur quod cuilibet parti corporis det esse uniformem. Item magis intime unitur forma materie quam locatum loco: sed unum locatum non potest esse in diversis locis simul. Etiam si sit substantia spiritualis non enim conceditur a quibusdam quod angelus sit in diversis locis simul: nec anima potest esse in diversis partibus corporis.

¶ Deinde arguitur probando quod nulla forma substantialis est quanta vel habens totalitatem partium quantitativarum: quia si forma substantialis esset aliquo modo quanta vel hoc esset ratione sui vel ratione subiecti in quo recipitur. Non ratione sui cum hoc sit proprium quantitatis nec ratione subiecti in quo recipitur quia immediatum subiectum forme substantialis est prima materia que de se non est quanta aut divisibilis: ergo forma substantialis nullomodo est quanta. Item illa forma que non respicit equaliter totum et partes nec equaliter denominat totum et partem non est quanta per se nec per accidens: quia forma quanta per accidens equaliter denominat totum et partem ut patet de albedine. Sed anima non equaliter denominat totum et partem. Non enim quilibet pars animalis est animal sicut quilibet pars ignis est ignis igitur.

¶ Secundo sic forma que est quanta per accidens non requirit diversitatem in partibus: quia conditio quantitas est habere partes unius rationis sed anima requirit in suo perfectibili diversitatem partium igitur. Item forma que non habet easdem operationes in toto et in omnibus partibus non est quanta per accidens: sed talis est omnis anima quia habet diversas operationes in diversis partibus sui perfectibilis: ergo nulla anima est quanta per accidens.

¶ Deinde nono arguitur quod omnes forme animales extenduntur et sunt quante per accidens. Et istius assignatur duplex causa. Prima quia forma que educitur de potentia materie sic educitur quod pars educitur de parte et totum de toto. Et ideo tota forma recipitur in tota materia et pars in parte. unde esse animi videtur extendi et per hoc differt ab esse anime rationalis. Item indivisibile recipitur in divisibili scilicet anima in materia. Et hoc est extendi et esse quantum per accidens. Secunda causa talis est. Ubicumque forma sic dependat a materia quod ipsa secundum naturam nullomodo esset nisi esset in materia. Talis forma sequitur conditiones materie in omnibus scilicet in exten-